

Hoezo Toegevoegde Waarde?

Omzetbelasting wordt in het dagelijkse spraakgebruik vaak BTW (Belasting Toegevoegde Waarde) genoemd. Ondernemers willen doorgaans graag zoveel mogelijk uitgaven als zakelijk aanmerken om niet alleen de kosten af te trekken van de winst, maar ook de BTW terug te vragen.

In 2002 is door de Hoge Raad in een uitspraak bepaald dat in principe elke DGA ondernemer is voor de BTW. Omdat dit inhield dat de DGA dan ook BTW moest berekenen over zijn salaris van de BV en dit in het kader van de administratieve lastenverlichting niet gewenst was, is toen bepaald dat de DGA in principe samen met zijn BV een fiscale eenheid vormde en feitelijke BTW-heffing achterwege kon blijven. Gevolg van een dergelijke fiscale eenheid was wel dat de DGA vanaf de ingangsdatum hoofdelijk aansprakelijk was voor de BTW-schulden van de BV.

Op basis van deze rechtspraak zijn de afgelopen jaren diverse constructies opgezet waarbij van dit BTW-ondernemerschap voor de DGA gebruik is gemaakt. Bijvoorbeeld door alle BTW terug te claimen op (ver)bouw van een woning die deels ook zakelijk werd gebruikt. Dit kon een aardig voordeel opleveren. Inmiddels is in oktober 2007 weer een nieuwe uitspraak van het Europese Hof van Justitie gekomen. Hierin is bepaald dat een DGA die uitsluitend loon uit dienstbetrekking geniet *geen* ondernemer is voor de BTW. De Hoge Raad, het hoogste Nederlandse rechtscollege, werd hiermee teruggefloten. Deze uitspraak was niet verwacht en heeft de nodige beroering teweeg gebracht bij ondernemers en de fiscus.

Op 21 december vorig jaar heeft staatssecretaris De Jager zijn uitleg over de uitspraak van het Europese Hof gegeven. Hij stelt dat geen terugwerkende kracht wordt gegeven aan de laatste uitspraak. De DGA blijft dus van 26 april 2002 tot 18 oktober 2007 ondernemer voor de BTW. Voor zover de DGA in een fiscale eenheid met zijn BV zat, wordt deze per 18 oktober 2007 verbroken.

Hoofdelijke aansprakelijkheid over de periode april 2002 tot oktober 2007 blijft dus wel bestaan. Het einde van het BTW-

ondernemerschap betekent dat de DGA wordt geacht de goederen waarover eerder BTW is afgetrokken op 18 oktober 2007 aan zichzelf geleverd te hebben. Over deze levering is BTW verschuldigd volgens de toepassing van de herzieningsregeling. Deze heffing kan achterwege blijven met betrekking tot goederen die tot het privévermogen behoorden, maar die voor 1 april 2008 worden teruggeleverd aan de BV. Tot slot stelt de staatssecretaris dat wanneer een DGA een onzelfstandige werkruimte (lees werkkamer of opslag thuis) aan zijn BV ter beschikking stelt, dit niet wordt aangemerkt als een BTW-ondernemerschap.

De Staatssecretaris is erg resoluut in zijn mening over de uitspraak. Het is echter nog maar de vraag of zijn stellingname juist is. De DGA heeft op basis van het nationale recht terecht BTW in aftrek gebracht, naheffing (lees: correctie van de eerdere aftrek) op basis van het EU-recht is dan niet meer mogelijk. Volgens het EU-recht heeft de uitspraak uit oktober 2007 wel degelijk terugwerkende kracht. Dit zou dan inhouden dat op grond hiervan de DGA nooit BTW-ondernemer is geweest. Hierop doorredenerend, kan dan gesteld worden dat hij dus ook nooit een onderneming kan beëindigen en daarom ook geen goederen uit zijn ondernemingsvermogen aan zichzelf kan leveren. Gevolg hiervan zou dan moeten zijn dat er dus geen basis is voor het terugbetalen van in eerdere jaren afgetrokken BTW. Vanzelfsprekend kan zonder BTW-ondernemerschap ook nooit sprake geweest zijn van hoofdelijke aansprakelijkheid.

Volgt u het nog? Ik kan me voorstellen dat het u enigszins duizelt. Gezien het mogelijk aanwezige belang, adviseer ik u echter in ieder geval uw adviseur te vragen wat voor uw situatie de feitelijke gevolgen zijn van deze slingerende rechtsspraak. Ik weet zeker dat hij op dit punt zijn toegevoegde waarde zal tonen.

Text: ERIC KINDT FB ■

Berk Accountants en Belastingadviseurs Utrecht